

T.C.
LOKMAN HEKİM ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ FAKÜLTESİ HEMŞİRELİK BÖLÜMÜ
UYGULAMA YÖNERGESİ

*(Lokman Hekim Üniversitesi Senatosu'nun 18 Şubat 2020 tarihli toplantısında kabul edilmiş ve
24 Eylül 2021 tarihinde revize edilmiştir.)*

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1- Bu yönergenin amacı, Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında öğrenim gören öğrencilerin meslek derslerinin klinik ya da saha uygulamalarının planlanması, yürütülmesi ve değerlendirilmesine ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Kapsam

MADDE 2- Bu yönerge, Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında öğrenim gören öğrencilerin, meslek derslerinin yurt içi ve yurt dışındaki sağlık kurumlarında gerçekleştirmekle yükümlü oldukları klinik/saha uygulamalarının gerekli ilke ve kuralları kapsar.

Hemşirelik bölümü lisans programında klinik/saha uygulaması olan zorunlu statüdeki meslek dersleri; Hemşirelik Esasları, İç Hastalıkları Hemşireliği, Cerrahi Hastalıkları Hemşireliği, Doğum ve Kadın Hastalıkları Hemşireliği, Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği, Halk Sağlığı Hemşireliği, Ruh Sağlığı ve Psikiyatri Hemşireliği, Hemşirelikte Yönetim ve Erasmus+ programından yararlanacak öğrenciler için açılmış olan Klinik Uygulama I ve II dersleridir.

Dayanak

MADDE 3- Bu yönerge, Avrupa Konseyi'nin mesleki yeterliliklerin karşılıklı tanınmasına ve bu bağlamda Hemşirelik Eğitiminde Minimum Standartlara ilişkin 2005/36/EC (Article 31) ve 2013/55/EU (Article 24) direktiflerine, ülkemizde 02.02.2008 tarih ve 26775 sayılı Resmi Gazete'de yayınlanan "Doktorluk, Hemşirelik, Ebelik, Diş Hekimliği, Veterinerlik, Eczacılık ve Mimarlık Eğitim Programlarının Asgari Eğitim Koşullarının Belirlenmesine Dair Yönetmeliğin" 4. maddesine, 5510 sayılı Sosyal Sigortalar ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'nun 5. maddesinin b fıkrasına, 08.02.2020 tarihli ve 31033 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan Lokman Hekim Üniversitesi Ön lisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği ve 17.06.2021 tarihli ve 31514 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan "Yükseköğretimde Uygulamalı Eğitimler Çerçeve Yönetmeliği"nin 14. maddesine

dayanmaktadır.

Tanımlar

MADDE 4- Bu yönergede geçen tanımlar ve kısaltmalar aşağıda yer almaktadır:

- a) **ASM-TSM:** Aile Sağlığı Merkezi-Toplum Sağlığı Merkezini,
- b) **LHÜ:** Lokman Hekim Üniversitesi'ni,
- c) **Öğrenci:** Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Öğrencisini,
- d) **Mesleki Uygulama:** Öğrencilerin meslek dersleri kapsamında kazandıkları teorik bilgilerini pekiştirmek, laboratuvar uygulamaları sırasında edindikleri becerilerini geliştirmek ve uygulamaya aktarabilmelerini sağlamak, mezuniyetten sonra görev yapacakları sağlık kurumları ve alanlardaki sorumluluklarını, ilişkileri, örgütsel yapıyı ve çalışma süreçlerini tanımalarını sağlamak ve meslek yaşamına hazırlamak amacıyla yapılan klinik ya da saha uygulamalarını,
- e) **Mesleki Uygulama Alanı:** Hemşirelik bölüm başkanlığı tarafından uygun görülen yurt içinde ve/veya yurt dışında koruyucu, tedavi ve rehabilite edici sağlık hizmeti veren kurumlar (hastaneler, KETEM, ASM-TSM, AÇS-AP vb.) ile dersin gereği olarak anabilim dalının uygun gördüğü diğer (okul, iş yeri, halk eğitim merkezi, toplum merkezleri vb.) kurumlarını,
- f) **Sorumlu Öğretim Elemanı:** Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü Lisans programında yer alan ve bu yönergenin 2. maddesinde belirtilen zorunlu ve/veya seçmeli derslerin yürütülmesinden sorumlu öğretim elemanını ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Öğretim Elemanının Sorumluluk ve Görevleri

MADDE 5- Mesleki uygulama sorumlusu öğretim elemanlarının görev ve sorumlulukları:

- a) Öğrencileri mesleki uygulamalarla ilgili ilke ve sorumlulukları, uygulama alanlarını, tarihler, mesleki uygulama süresi ve zorunlulukları hakkında bilgilendirmek,
- b) Mesleki uygulamalar sırasında öğrencilere rehberlik ve danışmanlık sağlamak, eğitim vermek ve uygulamalarını kolaylaştırmak,
- c) Öğrencilerin uygulamalar çerçevesinde için ihtiyacı olan araç-gereçleri temin edebilmeleri için gerekli koordinasyonu sağlamak,
- d) Öğrencilerin klinik / saha çalışanları ile ekip anlayışı içinde çalışmalarını sağlamak,

- e) Hasta ve öğrenci güvenliğini sağlamak üzere gerekli önlemleri almak,
- f) Öğrencilerin çalışmalarını denetlemek, hemşirelik bakım planlarını ve uygulamalarını değerlendirmek,
- g) Uygulamada karşılaşılan sorunların giderilmesi için ilgili kişilerle gerekli koordinasyonu (iş birliği) ve bilgilendirmeyi (anabilim dalı başkanına, klinik ya da sahada personel vb.) yapmak,
- h) Öğrencilerin mesleki uygulamalarını, Lokman Hekim Üniversitesi Ön lisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği gereğince uygun şekilde yapmalarını sağlamak için gözetim ve denetimlerini sürdürmektir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Mesleki Uygulamaların Düzenlenmesi, Yürütülmesi ve Değerlendirilmesi

MADDE 6- (1) Öğrenciler mesleki uygulamalarını LHÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü eğitim-öğretim programı kapsamında gerçekleştirir. Mesleki uygulamaların düzenlenmesi, yürütülmesi ve değerlendirilmesinden meslek derslerinin öğretim üyesi/leri, sorumludur.

(2) Klinik/saha uygulamaları, meslek derslerinin yürütülmesinden sorumlu öğretim görevlisi/üyesi kararı ile meslek dersinin teorik bölümü ile bütünleşik ya da teorik bölümü tamamlandıktan hemen sonra başlamak suretiyle gerçekleştirilir.

(3) Klinik/saha uygulamalarının süresi her meslek dersinin uygulama saatine uygun olarak belirlenir. Klinik/saha uygulamalarının süresi fakültenin yönetim kurulu tarafından onaylanır ve eğitim- öğretim programlarında gösterilir.

Uygulama Alanları

MADDE 7- (1) Mesleki uygulama alanları, dersin sorumlu öğretim görevlisi/üyesi ve bölüm başkanlığı ile belirlenir ve fakülte dekanlığı tarafından yapılacak resmi yazışma sonucunda kesinleştirilir. Erasmus+ kapsamında yürütülen dersler için mesleki uygulama alanları ise fakültenin Erasmus komisyonu tarafından belirlenir ve fakülte dekanlığı tarafından yapılacak resmi yazışma sonucunda kesinleştirilir.

(2) Hemşirelik bölümü öğrencilerinin klinik/saha uygulaması için önem arz eden, ancak iletişim ve iş birliği açısından güçlük yaşanan resmi kurumlar için gerektiğinde Lokman Hekim Üniversitesi ile protokol anlaşması yapılır.

İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası ve Aşılar

MADDE 8- (1) Lokman Hekim Üniversitesi tarafından yurt içinde yapılacak klinik/saha uygulamaları için öğrencilere “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” yapılır. Erasmus+ kapsamında ve yurt dışında yapılacak mesleki uygulamalarda ise “İş Kazası ve Meslek Hastalığı Sigortası” öğrencinin sorumluluğundadır.

(2) Öğrenciler mesleki uygulama öncesinde klinik/saha uygulamalarını yaparken iğne batması ve delici-kesici araçlar ile yaralanma ve bunlara bağlı enfeksiyon hastalıklarına maruz kalma riskine karşı dersin sorumlu öğretim görevlisi/üyelerince aşılama zorunlulukları konusunda bilgilendirilir (Hepatit B- Tetanoz vb). Aşılamanın maddi sorumluluğu öğrenciye aittir.

Mesleki Uygulama ile İlgili Zorunluluklar

MADDE 9- (1) Klinik /saha uygulamaları bu yönergenin 2. maddesinde belirtilen zorunlu meslek derslerinin uygulama saatlerini kapsar ve her öğrenci için zorunludur.

(2) Öğrenciler, LHÜ Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölümü lisans programında ve ilgili meslek dersinin ders programında belirtilen dönemde, tarihlerde ve uygulama alanlarında klinik/saha uygulamalarını gerçekleştirir. Öğrenci, sorumlu öğretim elemanının onayı olmadan uygulama zamanı ve yerinde değişiklik yapamaz.

Üniforma Düzeni

MADDE 10- (1) Hemşirelik bölümü öğrencileri, klinik/saha uygulamaları sırasında üniforma ya da ilgili dersin gereğine uygun olarak belirlenen beyaz önlük giymek zorundadır. Üniforma lacivert renkli pantolon veya etek (kız öğrenciler tercih ettiği takdirde) ve beyaz tunik şeklindedir. Öğrenciler soğuk havalarda üniforma düzenine uygun renklerde hırka giyebilir. Ayakkabı, üniforma düzenine uygun renkte ve ortopedik olmalıdır.

(2) Öğrenciler, üniforma/önlüklerini, uygulama alanlarının tahsis ettikleri giyinme odalarında değiştirmek zorundadır.

Devam Zorunluluğu

MADDE 11- Mesleki uygulamalara devam zorunludur. Mesleki uygulamaların toplam süresinin %20'sinden fazlasına devam etmeyen öğrenciler NA notu alır ve dersten başarısız sayılırlar.

Mesleki Uygulamaların Değerlendirilmesi, Sonuçlara İtiraz ve Evrakların Muhafazası

MADDE 12- (1) Mesleki uygulama, Lokman Hekim Üniversitesi Ön lisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'ne göre değerlendirilir. Değerlendirme beceri kontrol listeleri, yapılandırılmış gözlem formları, bakım planları, vaka inceleme raporları vb. nesnel ölçüm araçları kullanılarak öğretim elemanlarınca yapılır ve “uygulama notu” verilir. Değerlendirmeye esas olan uygulamalar ve dersin genel geçme notuna etkisi, dersin sorumlu öğretim elemanları tarafından öğrencilere uygulama başlangıcında duyurulur.

(2) “Uygulama notuna itiraz hakkı” gerekli görülmesi halinde Lokman Hekim Üniversitesi Ön lisans, Lisans Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliği çerçevesince yapılır.

(3) Dersin ilgili sorumlu öğretim elemanı tarafından diğer sınav evraklarıyla birlikte uygulama sürecine ilişkin tüm evraklar öğrenci işlerine tutanak karşılığında teslim edilir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Öğrencilerin Mesleki Uygulamaları Sürecinde Uymaları Gereken İlke ve Kurallar

MADDE 13- Öğrencilerin uygulama öncesinde uyması gereken kurallar:

- a) İlgili dersin sorumlu öğretim elemanı/ları tarafından ilan edilen uygulama tarih ve yerlerini, uygulama yapacakları alanların özelliklerini, uygulamada kendisinden beklentileri, değerlendirme ve genel uygulama kurallarına ilişkin bilgiyi öğrenmekle,
- b) Mesleki uygulama yapacakları sağlık kurumları tarafından uygulama öncesi istenen aşuların yapıldığını belgelendirmekle,
- c) Bu yönergenin 16. maddesinde yer verilen üniforma/beyaz önlüğünü uygulamadan önce temin etmekle,
- d) Mesleki uygulama sırasında kullanacağı bakım planı formlarını uygulamaya çıkmadan önce hazırlamakla,
- e) “İş sağlığı ve güvenliği” sertifika programını başarıyla tamamlamakla yükümlüdür.

MADDE 14- Öğrencilerin uygulama esnasında uyması gereken kurallar:

- a) Öğrenci, uygulama alanında üniforma giymek ve öğrenci kimlik belgesini görünebilecek şekilde takmak zorundadır.

- b) Öğrenci dersin sorumlu öğretim üyesi tarafından belirtilen saatte uygulama yapacağı alanda hazır bulunur. Uygulama alanına geçerli bir mazereti olmaksızın geç gelen öğrenciler, o gün uygulama yapmamış sayılır.
- c) Öğrenci gün içinde uygulamasını tamamlamadan klinik ya da sahadan ayrılamaz. Aksi takdirde öğrenci o gün için uygulama yapmamış sayılır.
- d) Öğrenci, uygulama yaptığı alanın çalışma düzenine, disiplin ve güvenlik kurallarına uymakla yükümlüdür. Söz konusu yükümlülükleri yerine getirmemesinden doğan her türlü sorumluluk öğrenciye ait olup uymayanlar hakkında “Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği” hükümleri uygulanır.
- e) Öğrenci hem kendisi hem de hasta için enfeksiyon riski oluşturmayacak hijyenik kurallara uymakla yükümlüdür.
- f) Öğrenci uygulama gereği kendisine teslim edilen araç ve gereçleri özenle kullanarak zamanında ve eksiksiz teslim etmekle yükümlüdür.
- g) Öğrenci, uygulamaları uluslararası ve ulusal bildirgeler ve mevzuatta öngörülen mesleki, etik ve yasal yükümlülükler doğrultusunda gerçekleştirir.
- h) Öğrenci, klinik sorumlu hemşiresi gözetim ve denetimi olmaksızın yazılı ya da sözel hekim istemi alamaz.
- ı) Öğrenci, uygulamalarını, dersin gerektirdiği bilgi ve beceriler doğrultusunda sorumlu öğretim elemanı, öğretim elemanının olmadığı durumlarda ise ilgili birimin sorumlu hemşiresi denetiminde gerçekleştirir ve kayıt eder.
- i) Öğrenci uygulama sırasında öğretim elemanı/ klinik hemşiresi olmadan, bağımsız olarak ilaç tedavisi yapamaz, hastanın beden bütünlüğüne yönelik herhangi bir girişimsel işlem uygulayamaz.
- j) Öğrenci uygulama esnasında stres, kaygı ya da korkuya yol açan herhangi bir durumla karşılaştığında ya da fiziksel zarar gördüğünde, bu durumu öncelikle ilgili dersin öğretim elemanına ve uygulama alanı sorumlu hemşiresine bildirerek olayı rapor eder.
- k) Öğrenci, uygulamalar sırasında uygulama alanının yetkilisinden resmi izin alınmadan ve öğretim elemanı, hasta ve personelin onayı olmaksızın görsel ya da işitsel kayıt alamaz.

- 1) Öğrenci uygulamalar sırasında hastanın mahremiyeti ya da gizliliğini ihlal eden herhangi bir eylemde bulunamaz, kişiye özel hasta bilgilerini ifşa edemez.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Son Hükümler

MADDE 15- Bu yönerge, Yükseköğretim Kurumları Öğrenci Disiplin Yönetmeliği ve Lokman Hekim Üniversitesi Ön lisans, Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği'nde yapılan değişiklikler doğrultusunda güncellenebilir.

MADDE 16- Uygulamalara ilişkin olarak bu yönergede yer almayan durumlarda, Lokman Hekim Üniversitesi Ön lisans, Lisans Eğitim Öğretim ve Sınav Yönetmeliği hükümleri ve ilgili mevzuat geçerlidir.

MADDE 17- Bu yönerge hükümleri, Lokman Hekim Üniversitesi Sağlık Bilimleri Fakültesi Hemşirelik Bölüm Başkanlığı tarafından yürütülür.

MADDE 18- Bu yönerge, Lokman Hekim Üniversitesi Senatosu'nun onayladığı tarihten itibaren yürürlüğe girer.